

Crna Gora
Opština Kotor
Sekretarijat za razvoj preduzetništva komunalne
poslove i saobraćaj

Stari grad 317
85330 Kotor, Crna Gora
tel. +382(0)32 325 865
fax. +382(0)32 325 865
privreda@kotor.me
www.kotor.me

Broj: 16-306/21-9209

Kotor, 22.06.2021. godine

**IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI
SPROVEDENOJ PO NACRTU PROGRAMA RAZVOJA PREDUZETNIŠTVA U
OPŠTINI KOTOR 2021 - 2024**

Sadržaj:

- I. Uvodne napomene
- II. Načelna objašnjenja
- III. Pregled komentara, primjedbi, predloga i sugestija sa odgovorima i pojašnjenjima

Prilog: Kompletni tekstovi komentara, primjedbi, predloga i sugestija upućenih tokom javne rasprave

VD Sekretarke,

mr Andrea Vukšić

I Uvodne napomene

Predsjednik Opštine Kotor je dana 10.05.2021. godine utvrdio Nacrt Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 - 2024, te isti Zaključkom br. 0101-018/21-6438 od 10.05.2021. godine stavio na Javnu raspravu u trajanju od 30 dana.

Nacrt Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 – 2024, je bio objavljen na website-u Opštine Kotor u periodu od 12.05.2021. do 12.06.2021. godine, kao i na lokalnom radio emiteru gdje su svi zainteresovani mogli izvršiti uvid i dobiti dodatne informacije i objašnjenja telefonskim putem od stručnih lica iz nadležnog Sekretarijata. Javni poziv upućen je građankama/ima, državnim organima, nevladinim organizacijama, mjesnim zajednicama, pravnim licima i preduzeticama/ima i drugim zainteresovanim subjektima, da se uključe u Javnu raspravu o Nacrtu Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 - 2024 i da svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije dostave Opštini Kotor - Sekretarijatu za razvoj preduzetništva, komunalne poslove i saobraćaj u pisanoj ili elektronskoj formi.

Komentare, primjedbe, predloge i sugestije bilo je moguće dostaviti:

- Na građanski biro Opštine Kotor
- Elektronskom poštom na e-mail: privreda@kotor.me

U toku Javne rasprave povodom Nacrta Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 – 2024 sugestije su elektronskim putem dostavile g-đa Ljiljana Popović Moškov u svoje lično ime i g-đa Biljana Gligorićza Expeditio Kotor. Predlagač Programa je takođe predložio ispravke koje je uočio tokom Javne rasprave.

II Načelna objašnjenja

Učesnice u Javnoj raspravi o Nacrtu Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 - 2024 su komentare dostavile u elektronskoj formi.

Sastavni dio ovog izvještaja su upućeni komentari primljeni elektronskim putem.

III Pregled komentara sa odgovorima i pojašnjenjima

U tabelarnom pregledu su prikazani naziv podnosilaca, redni broj iz dostavljenog teksta, sažetak komentara i odgovor predlagača Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 - 2024.

Naziv podnosioca	Redni broj	Sažetak komentara, sugestije ili predloga	Odgovor predlagača
Gđa Ljiljana Popović Moškov dipl.ecc.	1.	<p>Komentar 1:</p> <p>Podnosilac predlaže da se u tekstu dokumenta navede i značenje same riječi PREDUZETNIŠTVO i u tom smislu predlaže naslov "Što znači biti preduzetnik"</p>	<p>Komentar 1: Predlog se prihvata</p> <p>U nacrtu Programu razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 -2024 pojam preduzetništva odnosno preduzetnika je detaljno objašnjen kroz niz definicija uključujući i definiciju Evropske Komisije.</p> <p>Predlog usvajamo u smislu predloženog naslova, koji ćemo kao podnaslov uvrstiti u poglavlje "PREDUZETNIŠTVO – NEOPHODNA POKRETAČKA SNAGA SVAKE EKONOMIJE".</p>
		<p>Komentar 2:</p> <p>Predlaže se da se kao jedan od ciljeva navede FORMIRANJE BAZE PODATAKA PREDUZETNIKA U KOTORU, prema definiciji preduzetnika, klasifikujući iste po djelatnostima.</p>	<p>Komentar 2: Predlog se prihvata</p> <p>Predlog će biti uvršten u Program razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 -2024 i u Akcioni plan za 2021. godinu.</p>
		<p>Komentar 3:</p> <p>Sugestija se odnosi na poglavlje Program podsticajnih mjera i to:</p> <p>a)Uvođenje nagrađivanja preduzetničke ideje godine</p>	<p>Komentar 3: Prihvata se.</p> <p>a)Prihvata se uvođenje nagrađivanja preduzetničke ideje godine u Program razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 -2024, a uvrstiće se u neki od akcionih planova za naredne godine.</p>

		<p>b) Uvođenje dvije redovne emisije na Radio Kotoru pod nazivom: "Preduzetnički kutak" i "Žene u biznisu".</p> <p>c) Uvođenje tzv. "zelene zvjezdice" koja bi se dodjeljivala preduzetnicima/- ama tj. privrednim društvima kao simbol održivosti i ekološke osvješćenosti.</p> <p>d) Predlog da Opština Kotor treba da izradi katastar poljoprivrednog zemljišta u svom vlasništvu, kako bi isto ustupala na korišćenje određenim socijalnim grupama za bavljenjem poljoprivredom i ruralnim turizmom bez naknade.</p>	<p>b) Prihvata se predlog. Sekretarijat će inicirati pokretanje dvije redovne emisije na lokalnom javnom emiteru Radio Kotoru na temu preduzetništva uopšte, ženskog preduzetništva ili sl. U Program razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 -2024 uvrstiće se u neki od akcionih planova za naredne godine.</p> <p>c) Prihvata se uvođenje "zelene zvjezdice" koja bi se dodjeljivala preduzetnicima/- ama tj. privrednim društvima kao simbol održivosti i ekološke osvješćenosti u Program razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 -2024, a uvrstiće se u neki od akcionih planova za naredne godine.</p> <p>d) Predlog se prihvata. Iniciranje izrade katastra poljoprivrednih zemljišta u vlasništvu Opštine Kotor biće uvršteno u neki od narednih akcionih planova u okviru mjere M4.4.</p>
--	--	--	---

		<p>e) Predlaže se da Opština Kotor treba da uradi projekat valorizacije Gornjeg Stoliva, Špiljara i San Giovannia.</p>	<p>e) Predlog se prihvata. Iniciranje izrade projekta valorizacije Gornjeg Stoliva, Špiljara i San Giovannia biće uvršteno u neki od narednih akcionih planova u okviru mjere M4.4.</p>
		<p>Komentar 4:</p> <p>Predlog se odnosi na direktnu komunikaciju sa određenim grupama preduzetnika iz raznih oblasti, održavanje sastanaka, uključivanje u razna opštinska tijela i podsticanje na udruživanje .</p>	<p>Komentar 4: Predlog se ne prihvata</p> <p>Smatramo da je predlog već uvršten u poglavlju KOTOR - GRAD PO MJERI PREDUZETNIKA, kao i u Programu podsticajnih mjera (mjere: M1.2, M1.3, M2.2, M3.1, M3.2)</p>
		<p>Komentar 5:</p> <p>Predlog se odnosi na način formiranja Privrednog savjeta tj. definisanje kriterijuma za izbor članova.</p>	<p>Komentar 5: Predlog se ne prihvata</p> <p>Programom razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021-2024 je predviđeno formiranje Privrednog Savjeta što je i jedan od uslova za dobijanje BFC sertifikata (M2.2). Predlog podržavamo i smatramo da isti treba uzeti u obzir prilikom formiranja Privrednog savjeta. Međutim, nijesmo nadležni da kriterijume za izbor članova definišemo Programom razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021 – 2024.</p>

		<p>Komentar 6:</p> <p>Sugestija se odnosi na predlog da Opština Kotor u okviru svog website-a uradi dodatnu stranicu "ZA PREDUZETNIKE" u okviru koje bi bile dvije podstranice i to: "Investicione mogućnosti" i "Pravna regulativa".</p>	<p>Komentar 6 : Sugestija se ne prihvata</p> <p>Programom razvoja preduzetništva u Opštini Kotor 2021-2024 i Akcionim planom za 2021. godinu planirana je izrada zasebne online platforme za privredu i investitore, koja bi sadržala predložene podatke (Mjera 2.1) tako da nema potrebe da se dodaju podstranice na već postojećem sajtu.</p>
<p>Za Expeditio, Biljana Gligorić</p>	2	<p>Komentar 1.</p> <p>Sugestija da se sprovedu javne rasprave u smislu sastanaka, fokus grupa, okruglih stolova, tribina.</p> <p>Komentar 2:</p> <p>Primjedba da nije navedena Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine u dijelu povezanosti Programa sa strateškim dokumentima.</p>	<p>Komentar 1: Ne prihvata se</p> <p>Prije izrade Programa sprovedena je online anketa za preduzetnike, što je bilo u okolnostima pandemije jedina opcija. Javna rasprava je trajala 30 dana. Nacrt Programa je bio dostupan na website-u Opštine i na website-u lokalnog emitera Radio Kotora. Smatramo da su sve zainteresovane strane imale dovoljno vremena da daju svoje sugestije. Nažalost, zainteresovanost privrede je izostala, što je vjerovatno uzrokovano cjelokupnom situacijom sa pandemijom Covid 19 tj. privrednici su okrenuti rješavanju sopstvenih dnevnih problema i opstanka.</p> <p>Komentar 2: Komentar se prihvata</p> <p>Program jeste u skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja i ista će biti navedena u dijelu povezanost Programa sa strateškim dokumentima.</p>

		<p>Komentar 3:</p> <p>Predlagač smatra da ne postoji jasna metodološka struktura dokumenta, te smatra da se kroz cijeli program provlači preuzeti materijal iz drugih dokumenata da definicije i opšta mjesta treba svesti na minimum jer su nepotrebni.</p>	<p>Komentar 3: Komentar se ne prihvata</p> <p>U dijelu analize sadašnjeg stanja koristili smo podatke od Monstata, PKCG, iz Strateškog plana razvoja Opštine Kotor, kao i Strategije zapošljavanja opštine Kotor, i smatramo da je već svedeno na najmanju mjeru, a da su takve informacije i definicije neophodne za dalje sagledavanje sadašnjeg stanja i razumjevanje programa podsticajnih mjera koji je dio ovog Programa.</p>
		<p>Komentar 4:</p> <p>Predlagač smatra da sledeće teme nisu obrađene, i to:</p> <p>a) zelena ekonomija b) Uspostavljanje zgrade starog zatvora kao kreativnog hub-a koji ima i komercijalnu svrhu c) Uspostavljanje lokalnog coworking prostora d) klaster kreativnih industrija e) lokalna pijaca handmade proizvoda</p>	<p>Komentar 4: Komentar se djelimično prihvata</p> <p>Uvrstićemo teme pod tačkama b) i c), u smislu upoznavanja javnosti sa projektima koje Opština Kotor sprovodi a koji su finansirani od strane EU, a to su kreativni hub na mjestu starog zatvora (sprovodi se u saradnji sa Ministarstvom kulture) i digitalni inovacijski centar u Starom gradu (na Parilu) kao dio aktivnosti međunarodnog projekta IPA CRO-MNE-BIH.</p> <p>Slijedi obrazloženje ostalih tema:</p> <p>a) U Programu smo se bavili temom "zelenog preduzetništva" (27.-30. str.) i to u smislu razvoja ruralnog turizma. Imajući u vidu trenutne okolnosti i mogućnosti u naredne tri godine. Programom podsticajnih mjera planirano je da opština kroz Akcioni plan za 2021. godinu izdvoji sredstva za razvoj ruralnog turizma. Nakon ove Javne rasprave prihvatili smo predlog uvođenja "zelene zvjezdice" kao i iniciranje izrade katastra</p>

		<p>poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Opštine Kotor i projekta valorizacije Gornjeg Stoliva, Špiljara I San Giovannia.</p> <p>d) Klaster kreativnih industrija NVU "Klaster Kotorska Butuga" formiran (registrovan) je neposredno pred početak pandemije. Nažalost zbog novonastalih okolnosti nije aktivan. Članovi klastera su neko vrijeme imali redovne sastanke srijedom popodne u multimedijalnoj sali KC, bez naknade. S druge strane u Programu planiramo Mjeru 1.3 tj. aktivnosti vezane za podsticanje udruživanja. Aktivnosti vezane za ovu mjeru će biti kontinuirano sprovedene tokom sve četiri godine.</p> <p>e) Što se tiče ideje o lokalnoj handmade pijaci, pomenuti klaster je imao u planu nabavku jednoobraznih štandova, a opština je htjela ponuditi određene lokacije na kojima bi članovi klastera ponudili svoje proizvode. Nažalost klaster se usred krize ugasio. Opština već drugu godinu izdvaja sredstva za zakup štandova u Portomontenegro-u kako bi naši proizvođači ponudili svoje proizvode turistima i to je navedeno u dijelu nefinansijske pomoći koju Opština pruža. S druge strane u Strateškom planu razvoja planirana je izrada projekta tzv. Concept store-a na platou od ljetne pozornice do Citadele.</p>
	<p>Komentar 5:</p> <p>Navedene finansijske podrške (za mlade i žene) u sadašnjim okvirima nisu dovoljne i potrebno je povećati fond.</p>	<p>Komentar 5: Prihvata se</p> <p>Slažemo se da su sredstva nedovoljna, sadašnja situacija ograničava taj "fond" i nije moguće isti povećati u ovoj godini, ali se nadamo da će ubuduće Opština Kotor biti u mogućnosti da izdvoji veća sredstva.</p>

		<p>Komentar 6:</p> <p>Potrebno je da Opština formira neku vrstu biznis centra gdje će novoformirane firme dobijati recimo min 1 godinu besplatan prostor dok ne ojačaju.</p>	<p>Komentar 6: Ne prihvata se</p> <p>Vjerovatno je predlagač mislio na tzv. biznis inkubator, i slažemo se da bi u budućnosti morali razmišljati i u tom pravcu i o potencijalnoj lokaciji za isti. Međutim, smatramo da treba ići korak po korak, te smo odlučili da u ovaj trogodišnji program uvrstimo biznis centar tj. pokušamo uspostaviti lokaciju za neposredan kontakt sa preduzetnicima, razmjenu informacija (posebno vezano za osnivanje i vođenje), saradnju, sastanke i sl. (str. 24).</p>
		<p>Komentar 7:</p> <p>Podrška zelenoj ekonomiji nikako ne znači samo podršku zelenom turizmu već je potrebno da se ona provuče kroz sve sektore.</p>	<p>Komentar 7: Prihvata se</p> <p>Konstatacija predlagača je tačna, U Strateškom planu Opštine Kotor 2020-2024 je ova tema više obrađena, a mi smo aktivnosti planirali u skladu sa dostupnim budžetskim sredstvima za 2021. godinu. Akcionim planovima za naredne godine planiramo uključiti i ostale sektore.</p>
		<p>Komentar 8:</p> <p>Predlagač navodi da su u SWOT analizi prepoznati nedostaci, ali da sam program ne nudi odgovore, podjednako kao što se za šanse i prednosti ne nudi set aktivnosti i ciljeva.</p>	<p>Komentar 8: Ne prihvata se</p> <p>Smatramo da Program nudi odgovore na neke od prepoznatih nedostataka a program podsticajnih mjera predložen je na osnovu realne procijene situacije i raspoloživih sredstava.</p> <p>Komentar 9: Ne prihvata se</p> <p>Smatramo da planirana raspodjela</p>

		<p>Komentar 9:</p> <p>U programu nema nikakvih aktivnosti za otvaranje novih radnih mjesta i privlačenja investitora (ne misleći na građevinski sektor).</p>	<p>bespovratnih sredstava za razvoj ženskog preduzetništva, mlade, jačanje konkurentnosti i sl. jesu aktivnosti koje doprinose zapošljavanju, a planirane obuke i radionice doprinose zapošljivosti. Što se tiče privlačenja investitora, potrebni su veći projekti, dok ovaj Program čini sitne iskorake u tom pravcu poput formiranja Privrednog savjeta, izradu website-a za privredu i investitore i sl.</p>
		<p>Komentar 10:</p> <p>Nigdje se ne spominje osnaživanje preduzeća za EU fondove.</p>	<p>Komentar 10: Prihvata se</p> <p>Slažemo se da ovu aktivnost treba uvrstiti u Program. Od izuzetnog je značaja ojačati lokalne kapacitete kada je u pitanju povlačenje sredstava iz dostupnih EU fondova.</p>
		<p>Komentar 11:</p> <p>Opština bi mogla da pomogne i privrednicima zajedničke nastupe na sajmovima, kao i da im omogućiti bolje povezivanje sa drugim tržištima, povezivanje sa uspješnim gradovima i među privrednicima (razmjena znanja, partnerstva ...)</p>	<p>Komentar 11: Prihvata se</p> <p>Opština je finansirala zajedničke nastupe na niz događaja u Crnoj Gori što je i navedeno u Programu. Uslijed cijelokupne situacije sa Covid 19 pandemijom, ograničenosti kretanja i okupljanja, nastojali smo aktivnosti svesti na one koje se mogu sa relativno velikom sigurnošću sprovesti u narednom periodu. Ideja koju predlagatelj predlaže je već prepoznata, i postojala je namjera uspostavljanja regionalne saradnje</p>

		<p>ali je i odložena iz gore pomenutih razloga.</p> <p>Komentar 12:</p> <p>Program ima solidno definisanu viziju i cilj , ali čini se da to istinski ne postiže niti će uspjeti u tome.</p> <p>Komentar 13:</p> <p>U program nije preuzeto iz Strateškog plana Opštine Prioritet 2.3 Valorizacija privredne zone Projekat 2.3.1 Izrada studije opravdanosti formiranja slobodne zone.</p> <p>Komentar 14:</p> <p>Predlog da se osnuje (regionalna) Razvojna agencija koja će se na kvalitetniji način baviti razvojem grada, prikupljanjem fondova i investicija i slično.</p>	<p>Komentar 12: Ne prihvata se</p> <p>Ne slažemo se konstatacijom da se vizija i cilj neće postići i da se u tome neće uspjeti. Aktivnosti u okviru mjera su planirane tako da budu realno izvodljive, te ne vidimo razlog da ne budu sprovedene, osim u slučaju neke više sile, i/ili kašnjenja sa realizacijom uslijed pandemije.</p> <p>Komentar 13: Prihvata se</p> <p>Projektna ideja 2.1.10 Izrada studije opravdanosti formiranja slobodne zone iz Strateškog plana razvoja opštine Kotor 2020-2024 biće uvrštena u Program.</p> <p>Komentar 14: Prihvata se</p> <p>Prepoznamo značaj formiranja Regionalne razvojne agencije, i uvrstićemo aktivnost vezano za iniciranje osnivanja iste.</p>
<p>Primjedbe Sekretarijata za razvoj</p>	<p>3</p>	<p>Komentar 1:</p> <p>Na str. 17 ažurirati tekst</p>	<p>Komentar1: Prihvata se</p>

<p>preduzetništva, komunlane poslove i saobraćaj</p>	<p>koji se tiče oslobađanja plaćanja tezgi od strane lokalnih proizvođača kojima su dostavljene identifikacione kartice. Isto je ukinuto u junu 2021.</p> <p>Komentar 2:</p> <p>Na str. 36 Mjera 2.4 potrebno je dodati Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine za Nosioca aktivnosti.</p> <p>Komentar 3:</p> <p>Dodati posebno poglavlje: Upravljanje, monitoring i izvještavanje</p> <p>Komentar 4: Dodati disclaimer: <i>"Svi pojmovi upotrijebljeni u ovom dokumentu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koji se odnose."</i></p>	<p>Komentar 2: Prihvata se</p> <p>Obzirom da su u pitanju sredstva koja su ove godine opredjeljena za očuvanje i održavanje drvenih barki koja će se dodijeljivati fizičkim licima, dogovoreno je da Nosioc aktivnosti bude Sekretarijat za razvoj preduzetništva, komunalne poslove i saobraćaj u saradnji sa Sekretarijatom za zaštitu prirodne i kulturne baštine, Lučkom kapetanijom Kotor, udruženjima i vlasnicima barki.</p> <p>Komentar 3: Prihvata se</p> <p>Komentar 4: Prihvata se</p>
---	--	--